

Дзіцячая мастацтва

Год выдання 36-ы
№ 31 (2205)
30 чэрвеня 1967 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

ДА НОВЫХ ПОСПЕХАЎ, ДА НОВЫХ ЗДАБЫТКАЎ

3 АГУЛЬНАГА СХОДУ ПІСЬМЕНІКАЎ БЕЛАРУСІ

Чацвёрты ўсесаюзны з'езд саветскіх пісьменнікаў з'явіўся важнай вехай у развіцці літаратуры сацыялістычнага рэалізму, стаў значнай падзеяй духоўнага жыцця нашага грамадства. У знамянальны дні паўрадысці да паўвекавага юбілея Вялікага Кастрычніка і 100-годдзя дзяржаўнага ўладдзя Уладзіміра Ільіча Леніна з'езд падаў вынікі развіцця шматнацыянальнай саветскай літаратуры за пяцьдзесят гадоў Саветскай улады, вызначыў накіраванасць нашай літаратурнага жыцця, акрэсліў новыя далейшыя задачы, перад саветскімі творчымі работнікамі. У прывітанні Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Саветскага Саюза з'езд, у дакладах і выступленнях дэлегатаў і гасцей, у прынятых і рэзалюцыях дамоглася акрэсленага шэрагу пытанняў і праблем, якія заўсёды павінны быць у цэнтры ўвагі пісьменніцкай арганізацыі нашай краіны, у цэнтры ўвагі кожнага саветскага літаратара. З'езд заклікаў пісьменнікаў быць яшчэ больш актыўнымі ўдзельнікамі камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне, яшчэ больш энергічна працаваць у імя народа, даваць новыя творчыя дасягненні.

Мы ніколі не адмажываліся і не адмажываемся ад прагрэсіўных твораў заходняй літаратуры, ад прадлага прамоўнага. Але трэба ўмець адраінаваць аднавае ад хваранай, тое, што мае перадаючае будучыню, ад таго, што з'яўляецца часовай, данай мода. Нам няма патрэбы пераімаць чужыя ўзоры. Сіла і прывабынасць нашай літаратуры — у яе непаўторнасці, арыгінальнасці, у тым, што яна адраінавае новы свет, новы героі нашай часу. У гэтую літаратуру кожная з сацыялістычных нашых унесла свой уклад. І таму яна стала адной з багачэйшых і цікавейшых літаратур свету.

Літаратура павінна прадыктаваць адностворыць рэалінасць. Саветскім пісьменнікам няма чаго бацца праўды — яна на баку нашага народа, на баку нашай рэвалюцыі. Пісьменнікам трэба смалей заглядацца ў аркушкі свята, шукаць новых фарбаў і вобразаў, не бацца да эксперыментаў.

На ўсесаюзным з'ездзе пісьменнікаў шмат гаварылася аб літаратурнай моладзі, аб горнаўска-фацэўскіх традыцыях выхавання пісьменніцкай змены. Гэтую важную пытанню, якому павінна быць падарэчана работа творчых саюзаў, М. Танк аддаў у сваім дакладзе шмат увагі. У прывітанні, ён гаварыў аб павышэнні адназначнасці старэйшых таварышаў за выхаванне маладых пісьменнікаў, аб тым, што павінны ажыццявіць работу з маладымі аўтарамі кансультацыі і творчыя сесіі. Саюз пісьменнікаў рэспублікі, выдзяляючы рэдакцыйны галерэй, часопісаў, аб тым, што работа з моладдзю павінна рэспубліцы і народнасці. Усё гэта мусіла раскрываць нашых ідэйных працэнтнікаў, якім вельмі халася б унесці разлад у рады нашай творчай інтэлігенцыі.

Саветскім пісьменнікам павінны заўсёды ўтрымаць сваю ідэйную абарону ў баявой гатоўнасці, саюсцова развешчыць рэалізм творчых і тэорыі І. Дзюлава і Імперыялізму, накіраваць творчы ідэйнага суснавання, «крызісу пачатковай мовы, пазіі, рамана», спробы «паправаіць», «папрадаваць», «васшырыць» сацыялістычны рэалізм.

На першы погляд усё гэта можна здацца некаму другародным, вузка спецыфічным. — Заўважам дакладчыкам. — Але гэта даляна не так. Не трэба быць асаб-

чыліся кампазітары А. Багатыроў, П. Падзвіжы, У. Апоўнік, Л. Абелівіч, Ю. Семьяка, Я. Глебаў. Сярод студэнтаў былі такія вядомыя чыяры выканаўцы, як І. Жыноў, В. Берысенка, Л. Масленікава, Стэнд, вышвышні ў кансерваторыі, негавдае, што ў гды ваіны мужне змеліся з ворагамі камандзір артылерыйскага дывізіяна капітан У. Апоўнік, камандзір артылерыйскай бригады, гвардыі папкоўкі чыяры прэзэнтэр кансерваторыі П. Цароў, радыё стрыковай роты чыяры галандскіх кафедр струнных інструментаў М. Брачынскі, партызанскае месаства, чыяры старшы выкладчык М. Міянкова і многія іншыя. Першы паславаны выпуск кансерваторыі налічваў усёго чатыры чалавекі. Сялітні выпуск па гэтаму паказатку рэкордны, але і ён хутка будзе перавышаны — прыём на ўсе факультэты значна павялічыўся.

Крэспандэнт літаратуры і мастацтва з'яўляюцца да старэйшых дзяржаўна-й экзамінацыйнай камісіі, доктара мастацтвазнаўства, профасера Ленінградскай кансерваторыі А. Дзімітрыева, — паказалі добрыя веды як па спецыяльных прадметах, так і па сумежных дысцыплінах.

Пачэты музычнай адукацыі ў Саветскай Беларусі быў пекладзены ў 1918 годзе, калі адкрыліся народныя кансерваторыі ў Гомелі і Віцебску. У 1924 годзе ў Мінску быў створаны музычны тэхнікум. Але толькі адкрыццё ў 1932 годзе кансерваторыі вырашыла праблему забеспячэння рэспублікі музычнымі кадрамі вышэйшай кваліфікацыі.

У гісторыі Беларускай кансерваторыі імала слэўных старонкаў. Тут вучыліся кампазітары А. Багатыроў, П. Падзвіжы, У. Апоўнік, Л. Абелівіч, Ю. Семьяка, Я. Глебаў. Сярод студэнтаў былі такія вядомыя чыяры выканаўцы, як І. Жыноў, В. Берысенка, Л. Масленікава, Стэнд, вышвышні ў кансерваторыі, негавдае, што ў гды ваіны мужне змеліся з ворагамі камандзір артылерыйскага дывізіяна капітан У. Апоўнік, камандзір артылерыйскай бригады, гвардыі папкоўкі чыяры прэзэнтэр кансерваторыі П. Цароў, радыё стрыковай роты чыяры галандскіх кафедр струнных інструментаў М. Брачынскі, партызанскае месаства, чыяры старшы выкладчык М. Міянкова і многія іншыя. Першы паславаны выпуск кансерваторыі налічваў усёго чатыры чалавекі. Сялітні выпуск па гэтаму паказатку рэкордны, але і ён хутка будзе перавышаны — прыём на ўсе факультэты значна павялічыўся.

Рэдуцыю здольнасці, паказаныя на дзяржаўнай сесіі дыпламентаў аддзялення народных інструментаў. Выпускнікі Т. Каротка (клас баяна Э. Азаравіч), Г. Тхарэўскага (клас домры П. Пагоцкага), В. Семкі (клас баяна Р. Назарані) прадэманстравалі бліскучыя прафесіянальныя навыкі, умение выкарыстоўваць выразныя магчымасці свайх інструментаў. Усе гэтыя таварышы, з'яўляючыся студэнтамі-завочнікамі, працавалі ў спецыяльных калектывах кіраваных спецыяльнымі класамі і аркестрамі. Урадэвалла майстэрства баяніста В. Чабана. Гэты тэлевітні малады музыкант разам з групай беларускіх артыстаў рыхтуецца з'ездзе да экзаменнага паездкі за рубж.

Выпускнікі аддзялення харавога дырыжыравання разам з выступленнем хор (які, дарэчы, вызначаецца цудоўным гуначам у творах стэрэадыянальнай музыкі Монтэвердзі і Баха) прадэставілі рэфераты, прысвечаныя творчай дзейнасці харавых калектываў. Гэтыя работы, таксама як і дыпломныя работы музыкантаў, маюць вельмі цікавае.

АДНАДУШНАЕ АДАБРЭННЕ

27 чэрвеня адбыўся сход актыву Мінскай абласной партыйнай арганізацыі. З дакладам «Вынікі чэрвеньскага (1967 г.) Пленума ЦК КПСС з дзеяч партыйных арганізацый» выступіў кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС, першы сакратар ЦК КП Беларусі П. М. Машараў.

П абмеркаванню пытанню схода аднаголасна прыняў рэзалюцыю.

Вынікі чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС абмеркаваны таксама на пленуме Гомельскага і Віцебскага абкомаў КПБ, на сходзе абласнога партыйнага актыву ў Брэсце.

400 АРТЫСТАЎ, 200 КАНЦЭРТАЎ

29 чэрвеня ў Віцебскай вобласці закончыліся канцэрты Рэспубліканскага фестывалю Беларускага мастацтва. На працягу дзяды перад працуючымі Віцебшчынамі выступіла больш як 400 беларускіх артыстаў. Яны павіталі больш чым у 90 пунктах вобласці і далі вышэ 200 канцэртаў.

З вялікім поспехам прайшлі выступленні Дзяржаўнай акадэмічнай харовай капэлы БССР, Дзяржаўнага народнага аркестра, Дзяржаўнага сімфанічнага аркестра, артыстаў Дзяржаўнага ордэна Леніна акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета БССР і іншых калектываў.

Майстры прафесіянальнага мастацтва знаёмілі працуючых Віцебшчынаў з творами беларускіх кампазітараў, рускай і замежнай класікі. У абласным цэнтры адбыўся вялікі тэатралізаваны канцэрт, на якім былі выкананы сцэны са спектакляў. З поспехам прайшлі канцэрты ў Оршы, Полацку, Наваполацку, Новалукамі і іншых месцах. Адбыліся сустрэчы майстроў прафесіянальнай сцэны з удзельнікамі мастацкай самадзейнасці.

АД РОДНАЕ ЗЯМЛІ, АД ГОМАНУ БАРОЎ...

ЗАКОНЧЫЛІСЯ СПРАВАЗДАЧНЫЯ КАНЦЭРТЫ АБЛАСЦЕЙ 1 і 2 ЛІПЕНЯ — ЗАКЛЮЧНЫ КАНЦЭРТ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ФЕСТИВАЛЮ

СТАРОНКІ ДЗЭННІКА

Увечары 26 чэрвеня са справаздачнымі канцэртамі выступілі самадзейныя артысты Магілёўскай вобласці. У іх праграме, на жаль, асноўнае месца занялі калектывы Магілёва і Бяруйскага з трынаццаці двух нумароў канцэрта толькі дзвецца прадстаўлялі самадзейнасць вёскі. Прапорцыя несправядліва, калі ўспомніць поспех, які выпавіў на долю «Гусарыкаў» у выкананні танцавальнага калектыва сёла Хороскі Магілёўскага раёна. Трынаццаць пачыльных вясковых жанчын на чале з хормі жэ пачыльным мужчым паказалі стэрэадыянальна танец — з непадобным народным гуначам, шчырым смуткам і мяккім лірызмам. Аккомпаніравала ім аднаўскаўска—старая жанчына-скрыпачка. «Гусарыкі» па праву сталі адным з самых яркіх нумароў канцэрта.

Мінчане сустрэліся ў гэты вечар і з вядомымі ў рэспубліцы самадзейнымі калектывамі—народным сімфанічным аркестрам Магілёва, ансамблем песні і танца «Крыніцы», народным ансамблем танца Магілёўскага заводу штурчанага валакіна. Паспяхова быў дэбют у сталіцы мужчынскага хору дзяржаўнага сельскага клуба Магілёва і іншых калектываў.

Як добрых знаёмых віталі гледачы 27 чэрвеня паслухаў Гродзенскай вобласці, сярод якіх шмат удзельнікаў рэнейшых рэспубліканскіх аглядаў. Канцэрт паказаў, што выкананьне майстэрства самадзейных артыстаў Гродзеншчыны вырастае. Адзін з ветэранў рэспубліканскіх аглядаў—сімфанічны аркестр Гродна—выканаў цікавую сімфонію, прысвечаную Веры Харужай. Напэваў сімфонію кірэўнік аркестра Эдуард Казекоў.

Як заўсёды, паспяхова было выступленне народнага ансамбля песні і танца «Нёман», ансамбль выканаў потым «Песню аб Гродні» (словы і музыка А. Шыдлоўскага), беларускую народную песню «Павей, ветрык», паказаў тэмпераментна «Міцелішчу» і яркую кірэўніку народнага гуначна—вакальна-харэаграфічнага кампазіцыю «Святлочы кірэўнік у пастаючы народнага артыста БССР С. Дрэчын.

Вялікі поспех выпавіў і на долю ансамбля песні і танца «Свайца», які паказаў меланхалію вакальна-харэаграфічную кампазіцыю «Свайцянік», Сморгонскага ансамбля песні і танца Імя Агіньскага, Ваўкавыскага і Дзяляцкага ансамбляў песні і танца. Рэдаксія, што ў канцэрте прымала ўдзел больш за дзесяць сельскіх самадзейных калектываў і выканаўцаў, вельмі розных і самабытных—Слоніцкі аркестр народных інструментаў, Барыскі народны хор Юзэўскага раёна, Сморгонскі народны аркестр чымбалінаў, спявак Леанід Якевіч з Дзяляцкага раёна, чыятыяк Уладзімір Зайцаў (Шчучынскі раён) і многія іншыя.

Адзін з самых яркіх на фестывалі было выступленне самадзейных артыстаў Гомельшчыны. Канцэрт вызначыўся строгасцю рэжысёрскага задуму (пастаноўка народнага артыста рэспублікі А. Рыбалачкі), арганізаванасцю.

Пачаўся ён выступленнем народнага ансамбля песні і танца Гомельскага Палаца культуры імя Леніна—была паказана кампазіцыя «Ліхак Рэчыцкі». У серакаціўніцкую праграму ансамбль у песнях, танцах, вершах расказаў аб гісторыі нашай дзяржавы. «Шлях Кастрычніка» — прэм'ера калектыву.

У часе перапынку Рыгор Раманавіч Шырма сустрэўся з удзельнікамі мастацкай самадзейнасці гродзенскага ансамбля «Нёман».

Фота Ул. КРУКА.

«Дзюк раскопае атач». Чытае культавострабінкі з Дзяляцкага раёна Н. Боней.

Фота Ул. КРУКА.

ПРЫКЛАД ПАКАЗАЎ СТАРШЫНЯ

На канцэрце Гомельскай вобласці з поспехам выступіў хор Калгаса «Рухавік рэвалюцыі» Братскага раёна. Аб гэтым калектыве расказае яго кірэўнік С. Хаўкін.

Паўгода назад, калі працягваліся агляды на праграме ўсесаюзнага фестывалю самадзейнага мастацтва, прысвечанага 50-годдзю Саветскай улады, мы паставілі перад сабой задачу—дамагчыся ўдзелу ў абласным аглядзе. На песеннай Гомельшчыне, дзе ёсць дзесяткі самабытных і вопытных народных хораў, здзейсніць такую мэру было не так проста.

Наш харавы калектыв яшчэ зусім малады. Увогуле старэйшыя расказвалі, што да ваіны ў Верхніх Жарах быў добры хор, адзін з лепшых у былой Палескай вобласці.

Адразу ж пачаўся славуты калгас узяў за яго старшыня Рыгор Сямёнавіч Сучак — чалавек гаспадарлівы і энергічны. Ён прапанаваў мне кіраваць хорам.

Пачыналі мы фактычна з нуля — не было ні ўдзельнікаў, ні касцюмаў. Развесці па вёсках аб'явы, прызначылі першую рэпетыцыю. Сядзім з Рыгорам Сямёнавічам у клубе, чакаем — прышоў чалавек пяць. Усё-такі пачалі рэпетыраваць.

Спачатку людзі проста не верылі ў свае магчымасці і, спасылаючыся на заняцкасць, усяляк адмаўлялі ад удзелу ў хоры. Нам тут старшыня сваім асабістым прыкладам ён не прапусціў заняткаў, прыходзіў не як госць, а

КАРТОКІЯ ФЕСТИВАЛЬНЫЯ ІНТЭРВЮ

Традыцыйным стала ў гэтыя дні ля вваходу ў Дом афіцэраў вытанне пра ідэйны білеты на канцэрты фестывалю — вось як узрос адартыст мастацкай самадзейнасці. Свой захоплены гледачы выдзяляюць гарачымі аплашчыванымі, кветкамі, іскрачкамі. Гэтыя картокія інтэрвю наш карэспандэнт узяў ў гледацкай зале.

А. ПАТРОУСКІ,
— У гэтым аб'яваваў: — У Дом афіцэраў ці ў міно. Дарэчы, тамі выбар быў ва ўсіх. Я рады, што прышоў сюды. Маладымі з'езд прайшоў зноў...

А. ДЗЯМІДАВА,
— Студэнтка педінстытута: — Я сама даўно удзельнічаю ў самадзейнасці. Раней было невялікім ансамблем, што не дазваляла ўдзельнічаць у гэтым аглядзе. Цяпер пагладзела канцэрты і пераналася вельмі многа трыба ішча працаваць, каб заваяваць гэтыя права.

О. МЕРЗЛЯКОУ,
— Майстар заводу лічыльных машын: — Учора гледаў канцэрт Гродзенскай вобласці па тэлевізацыі. А сёння ўдзела трыба на выступленне Гомельшчыны. Ад душы сіману—вельмі добра. Вось яшчэ цяпер самадзейнасць заадаваленне атрымаў вялікае...

Ю. БАРСКОУ,
— Шчыльнік з Ленінграда: — У Мінску я б камандзіраў. Горад чыноўны — светлы, прасторны. Шмат, што часу мала, але я вельмі рады, што пагладзела канцэрты і пераналася вельмі многа трыба ішча працаваць, каб заваяваць гэтыя права.

С. ХАЎКІН,
кірэўнік хору калгаса «Рухавік рэвалюцыі».

ПЕСНЯ НЕ СТАРЭ

Колькі пазіі ў гэтай немудрагелістай песні, якую спявае вакальны ансамбль калгаса «Новае жыццё» Караліцкага раёна!

Іван Тарасевіч пачынае яе вельмі проста, здаецца, нават не пая, а выгаворвае.

Песню падхопліваюць яшчэ пяць удзельнікаў ансамбля, і чароўная мелодыя ўзлятае ўвышчыню, нарастае, шчырыцца, запяўнае ўсю залу...

Тарасевіч валодае надзвычай прыгожым народным тэнарам. Яго свежы і звонкі голас поўны прывабынай прыгажосці і задушэўнасці.

ДЗЯКУЙ ЗА ДАПАМОГУ!

На фестывалі самадзейнага мастацтва паспяхова выступілі народныя музыкі з нашай сельскай вобласці «Расветы». Чымбаліны аркестр выканаў калектыву саюгу на тэм народных мелодыяў, запяўнаў у нашых мясцінах.

Чымбалісты з вёскі Памарыні і Гроўзана ставілі на ўвесь Пастэўскі раён, асабліва ансамбль песні і танца «Нёман». Міншэ летам у калгасе да вясковых чымбалістаў прыходзіў выкладчык Віцебскага музычнага вучылішча Я. Нікіцін. Ён запяў мелоды народных танцаў і песняў, а вясце апрацаваў іх для калгаснага аркестра. Міншэ часта прыязджаў да нас на рэпетыцыі, дзякуючы яму мы добра падрыхтаваліся да фестывалю. Вельмі цэнаваў нашаму дапамогу нашым музыкам акадэмічнай і Віцебскай абласной Дом народнай творчасці.

Мы вельмі рады, што нам выпала шчасце выступіць у Мінску на рэспубліканскай сцэне.

А. ЛЫСЕНАК,
удзельніца аркестра, загадчыца Гроўзанаўскага сельскага клуба.

ПЛЭНУ В А М, МАЛАДЫЯ!

БЕЛАШАЦ СЕМЫ ВЫПУСК ДВАУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ КАНСЕРВАТОРЫІ

Беларуская дзяржаўная кансерваторыя 27-ы раз праводзіць сваё вышыванне. Гуцёўку ў жыццё атрымаў сёлета 163 маладыя спецыялісты. Гэты выпуск асабліва для нашай музычнай культуры сёлета яна будзе адзначаць сваё 35-годдзе.

Пачэты музычнай адукацыі ў Саветскай Беларусі быў пекладзены ў 1918 годзе, калі адкрыліся народныя кансерваторыі ў Гомелі і Віцебску. У 1924 годзе ў Мінску быў створаны музычны тэхнікум. Але толькі адкрыццё ў 1932 годзе кансерваторыі вырашыла праблему забеспячэння рэспублікі музычнымі кадрамі вышэйшай кваліфікацыі.

У гісторыі Беларускай кансерваторыі імала слэўных старонкаў. Тут вучыліся кампазітары А. Багатыроў, П. Падзвіжы, У. Апоўнік, Л. Абелівіч, Ю. Семьяка, Я. Глебаў. Сярод студэнтаў былі такія вядомыя чыяры выканаўцы, як І. Жыноў, В. Берысенка, Л. Масленікава, Стэнд, вышвышні ў кансерваторыі, негавдае, што ў гды ваіны мужне змеліся з ворагамі камандзір артылерыйскага дывізіяна капітан У. Апоўнік, камандзір артылерыйскай бригады, гвардыі папкоўкі чыяры прэзэнтэр кансерваторыі П. Цароў, радыё стрыковай роты чыяры галандскіх кафедр струнных інструментаў М. Брачынскі, партызанскае месаства, чыяры старшы выкладчык М. Міянкова і многія іншыя. Першы паславаны выпуск кансерваторыі налічваў усёго чатыры чалавекі. Сялітні выпуск па гэтаму паказатку рэкордны, але і ён хутка будзе перавышаны — прыём на ўсе факультэты значна павялічыўся.

Музычна-харэаграфічная карцінка «Палескія вясніны» ў выкананні удзельнікаў мастацкай самадзейнасці Гроўзанаўскага, Букачнскага і Дзяржынскага сельскіх клубаў Лельчыцкага раёна.

Фота Ул. КРУКА.

50 ГОД КАСТРЫЧНІКА

ГЛЯДУ на гэты фотаздымак, які ўспамінае мяне гэта вышэйшая Леманская школа-камуна...

Адразу пасля Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі перад маладой наваздачай паўстанца зацэпа навучанні і выхаванні...

Вось яны, выпускнікі Леманскай школы-камуны 1924 года. У трэцім радзе першы справа — аўтар успамінаў С. Варочанка, у другім — чацвёрты справа — І. Любан, у верхнім — п'яты справа — І. Гутару.

Фатаграфія НАГАДАААА...

НЕ ЗАБЫЦЬ ПРАЗ ГАДЫ

дэўчынай верфі ў Лоеве. М. Моўнін — загаднік кафедры Ленінградскай лясатэхнічнай акадэміі імя Кірава, доктар тэхнічных навук. Е. Брук-Міхасюк — галоўны гідролог Кубышчэўскай ГЭС. А. Кургузава-Румянцава — дырэктар дашкольнай установы ў г. Маскве.

У школе былі сімфонічны і духовы аркестры. Яны, як і хор, часта выступалі ў навакольных вёсках — Мірагошы, Манастыры, Ушаехах і, вядома, ў самім Чарыкаве.

КАСТРЫЧНІЦКІ ЧЫТАННІ

На рэспубліканскай нарадзе работнікаў культуры загаднік Брэсцкага раёнага аддзела культуры Т. Карпава расказаваў, як праводзіліся мастацкія чытанні ў Брэсце.

ваў, якіх дамагаліся каласінікі за гады Саветскай ўлады.

Калі лентар гаворыць аб сённяшнім дні каласнай вясні, зноў расоўваецца заслона — і дэда і лямпа і лямпа і лямпа...

Дзве тысячы экспанатаў краязнаўчага музея Кастрыцкай сярэдняй школы Берастаўскага раёна расказваюць пра гераічнае мінулае краю...

У зале раптам пахнула святло. Прывітанні захаляваліся. «Зноў электрычны конік выдываюць», — прабаслі нхтэ. Але расунулася заслона...

Так праходзіў вечар з цыкла «Кастрычніцкі чытанні» ў калгасе «Знаменны Ленін». Варта яшчэ дадаць, што ў фая клубу была паказана выстава хатніх рэчэй дарэвалюцыйнай і сучаснай вясні...

БІАГРАФІЯ ПЕСЕНЬ РЭВАЛЮЦЫ

рэвалюцыйнага духу. Але не ўсе ведаюць, як яны ствараліся. Аб гісторыі стварэння песень рэвалюцы, аб іх аўтарах расказалі на вечах «Песні часоў Кастрычніцкай рэвалюцы і грамадзянскай вайны»...

НОВЫЯ ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА ГЕРАІНІ

Кветка рэвалюцыі, кветка мужных і нескончаных людзей — чырвоны гваздік — намятаў на вольсцы гэтай вясні.

КРАЯЗНАЎЦЫ У ПОШУКАХ

Сіламі настаўнікаў і вучняў мясцовай школы ў калгасе «Прамык-Трыпеліскага раёна створаны гісторыка-краязнаўчы музей.

ушанаванне перадавых людзей. І вечах адпачынку. Вуліцы, вёскі, наліска і лямпа і лямпа і лямпа...

ПЕРАЛІЧКА ТРОХ ПАКАЛЕННЯЎ

Смаліцкая раённая бібліятэка імя Максіма Багдановіча падрыхтавала спец-выстаўку «Тры пакаленні нашых землякоў».

АЛЬБОМЫ, ПАШТОЎКІ, БУКЛЕТЫ

Днямі ў выдавецтве «Беларусь» выйшлі ў свет ілюстраваны альбом «Брест» адзін з серыі альбомаў, прысвечаных 50-годдзю Кастрычніцкай рэвалюцыі.

шыя фотаматэрыялы рэспублікі В. Барановіча, К. Януковіча, А. І. М. Аняны, Д. Прэса, Д. Церава і інш. ілюстрацыі ўвайшлі ў прысвечаны 900-годдзю Оршы зборнік пісьменніц Ул. Корбан.

М. ЗАМСКІ

спец. кар. «Літаратуры і мастацтва»

Пятніца, 30 чэрвеня 1967 года.

— К АЛІ ЛАСКА, праму ў маю студию, — на кажу, усміхаючыся, Міхась Пятровіч Станюта.

Яны БЫЛІ ПЕРШЫЯ

Я праму Міхася Пятровіча расказаць пра яго першыя крокі ў мастацтве.

Малыманнем захапіўся яшчэ ў дзяцінстве, — кажа ён. Малава «як можа» і «што можа». Перамадуваў ілюстрацыі з кніжак, спрабаваў рабіць накіды з натуральна-адукацым кі праму. Азвараўся фарбы набыў ужо, калі стаў на «самастойны» жыццёвы шлях.

С. ВАРОЧАНКА, настаўнік

ноў. Выязджаючы з Мінска, Елісеў усе справы пададаваў перадаць мне, кажучы: «У вас, Міхась Пятровіч, усе магчымасці працаваць паспяхова — наддавайце выстаўку...»

РАСКАЗВАЕ СТАРЭЙШЫНА...

ваў артыст М. Кавязін. Прыслаў работы з Гомеля чыгуначнік Ул. Кудравіч, які любіў пісаць пейзажы, і С. Каўроўскі. Выступалі тансма І. Сляпан, І. Спрышан, Алошні выпарываў на шкле шыжавы рачы. Мне пачынаў партрэт Шолам-Алейхема. Былі і работы гамаліянчана А. Гедэра, мінчаніна І. Мільчына, які ў гады Вялікай Айчыннай вайны загінуў у мінскай гета, афарміцельніцы Т. Ціхайвай — дачкі вядомага лінгвістычнага астранома, графіка І. Пільчынскага (ціпер працуе ў Кіеве), М. Русенкага Д. Францкевіч, якія тады працавалі ў адной з мінскіх мінгармаў, тэатраграфіца І. Чорнага, В. Мешчэца, які тады жыў у Заходняй Беларусі.

УЛ. БОЙКА

Міхась Пятровіч расказвае амаатарскую фатаграфію тых часоў, дзе ён знайшоў час працы — на аэлодах на будоўлі. Ён прыгадавае, што на гэтай выставцы быў паказаны зноў Пальмы Мірачоўскай.

— Добра выставілі і Уладзіслава Галубоў. Ён чыніўся самавукам, але пісаў вельмі цікавыя пейзажы.

— У 1931 годзе адбылася ў Мінску IV Усебеларуская мастацкая выстаўка. Яна, як адначасова ў пачатку на вокладцы, была «Прывесенная трымаў ратаўнаму году пішчолі». На ёй быў жывацік, скульптура, графіка, самадзейнае мастацтва, тэатральна-дакарэнальныя работы. Мастаці Мінска, Віцебска і іншых беларускіх гарадоў і вёсак актывна адлюстравалі тэмы сацыялістычнага будаўніцтва.

— Мясца сказаць, што гэтыя тэмы пераважалі на выставцы, — прыгадавае Міхась Пятровіч. — Помню, як працаваў Ахрэмыч, чыя малюнак Ілья Ахрэмыч, які яго тады называлі. Ён тады зацвікаваў торфараспрацоўшчыню. Валуку карціну на гэтую тэму пісаў дома, наводзе зноў даў, сабраўшы ў шматлікіх паездках. Працаваў вельмі напружана.

Актыўна выступілі на IV Усебеларускай і старэйшыя мастацы, таяя, як А. Бразер, А. Губоў, Я. Кругер, С. Юдовін, А. Тычына, А. Марыкс, а таксама маладзёжныя, таяя, як П. Гаўрыленка, А. Забораў, С. Азгур, Я. Ізмайлаў, Я. Краўчынскі, Б. Малін. Крыскія пейзажы паказаў Ул. Галубоў. М. Станюта выставіў карціны «На будоўле БДУ» і «Ліцейны цэх». Добрае уражанне на выдалі кляраграфі Юдовіна, малюны тушшу Ізмайлава, помнік Іленіу Губоў, выкананы Бразерам бюсты Галадзеда, паэта Ізі Харыка, пісьменніка Наталона Галвача, а таксама яго, зроблены чарнілам, партреты Лынькова, Мурашы, Чорнага.

У Мінску паказаў свае макеты да тэатральнага настанавы вядома сёння па ўсім Савецкім А. Тышлер. Наш старэйшы тэатральны мастак А. Марыкс прадставіў арыгінальны макет да п'есы «Мост» Я. Рамановіча ў рэжысры Я. Мірочына (для першага Белдзяржтэатра). Да спектакляў Рабочага тэатра паказаў манеты І. Ахрэмыч.

— Зрадуема, усебеларускія выставы былі ўжо куды больш маштабныя, чым наша першая, акую мы адкрылі, па сутнасці, самаўзнава ў 1921 годзе, калі стаялі рабў Уладзімір Кудравіч, напісав быў Філіпавіч, а і, так сказаць, зацвікаў.

ХЛАПЧУК БАЧЫЎ ВАЙНУ...

што падае апа-
данна дэляе на
раўназначны ў-
спаміну.

Есць у кнізе
невялікая апо-
весьць «Санаўк-
месці вясельны»
з інтрыгучым
падагалю ў к.м.
«Падае адно
дня з лярчын-
мі адступлен-
нямі. Гэта — дзей-
нік-хроніка, летапіс аднаго ра-
бочага дня, узноўлены з даклад-
насьцю студэнцкага навіспента.
Што ж гэта за «падае аднаго
дня», якія апісваюцца ў апо-
весьці?

Калі я чытаў першую кнігу
Валянціна Мысліца «Дубы не
маўчаць», мне прыгэдалісь сло-
вы аднаго нашага паэта пра
дэдаў суровых вясельных гадоў:
«Яны да вайны гулялі ў «вай-
ну». Не ведалі яны прастую іс-
ціну аднаго: дэляе гульні да
вайны... І толькі ў самы апошні
міг, калі агнем вайны, смарот-
ным агнем апалялі Іх, штось
зразумелі яны...»

Вясковая вечарынка ў Ан-
танавіч Утулішчы. Яя сьля-
ны, чымалыя адзубы. І па-
«Арлеана» Трая, не глядзячы
ні на хату, ні на людзей, а не-
к «засмаргнуўшыся ў самым
сабе». Людзі размаўляюць ця-
напаголаса. А калі моладзь
спрабуе перавесліцца, сярэд
старэйшых гэта выклікае неча-
кую рэакцыю: музыкант ставіць
на лэўку гармонію і выходзіць
на двор. «Усе мы былі нейкія
чужыя, адзіночкі», — заўважае
аўтар і працягвае праз некаль-
кі старонак: «Мне думалася:
нічою такую страшную іс-
ціну над гэтымі людзьмі ми-
нула?.. А мінула — гэта паміць
пра Віктара Антонова, які тра-
піў у нямецкую зброю, узяў
ад кулі і на два крокі не па-
спееў чымалы адзубы...»

Навае апа-
данна дэляе на
раўназначны ў-
спаміну.

Гэта — успамін аднаго з геро-
ў аповесці «Санаўк-месці
вясельны». Часта на аснове та-
кага ўспаміну ўнікае апа-
даннае — звычайна псіхалагічны
ападаннае.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

На жаль, у кнізе больш апа-
даннае, якія пандаюць гор-
шэ ўражаньне. Вельмі часта
дэляцыйна адначасна, як рас-
стабляецца ў маладога аўтара
рука, прытуліцца крок і па-
нэмаю, за кастрыі Зінай і ды-
спетрачым. «Мне не парцель-
пачы, хто ж іх парцель-
маўчаньне, а потым ідзе да
Касьяна».

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Успамін пра тое, як ілгэна
ўваходзіць у дэляцыйна ўс-
ведзьленне свайго месца ў вай-
ну, у жыцці. Хлапчук з дэда-
м ідуць у злымы лес — парых-
таць смялякоў на распад. Ідуць,
гавораць пра пшанку, пра з-
вышні сьляды на сьнезе. Хлоп-
чыка ў гэты момант і паветра,
і зэрпаў багата, і скрып і-
льы, і чуюць «бываць хто здор-
маў» — так бачыла ад сваёй
смады. І тая раптоўная задум-
насьць, калі дзед і ўчух думачы
кожны пра сваё. Іспытаньня
ўжываньня дэдаву чэхаўку
вяртаецца ў вёску, куды могуць
прайсьці фашысты, а хлопчук
думе зусім пра іншае — пра мі-
сью гаражага бугэну і дэдуцы
печ. Дзед гіне ад фашысцкай
кулі, хлопчук ідзе да партызан
— дэляцыйна яго скончылася.

Фот. В. САВІЦКАГА.

[Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.]

ДА НОВЫХ ПОСПЕХАЎ, ДА НОВЫХ ЗДАБИТКАЎ

Навае апа-
данна дэляе на
раўназначны ў-
спаміну.

ВЫДАВЕЦТВА «БЕЛАРУСЬ»
Мы славім Леніна, мы славім
партыю. Зборнік вершаў. Склад-
дзельнік А. Зарычкін. Мастак І. Я-
двіч. 1967 г. Тыраж 10 000 экз.
232 стар. Цана 70 кап.

ВЫДАВЕЦТВА
«НАВУНА І ТЭХНІКА»
Б. Бур'ян, І. Ліснечына. На тэат-
ральных сцэнаграфіях. Мастак
І. Харламаў. На рускай мове. 1967 г.
Тыраж 1 500 экз. 248 стар. Цана
70 кап.

Мініскі 1967-1967 г. Альбом-вы-
стаўка Саюза журналістаў БССР.
Фотаапогляд аб 900-годдзі сталі-
цы Савецкай Беларусі. Вып. 1 і 2.
1967 г. Вокладка і малюнак А. Ты-
чынкі. Аўтар тэксту Б. Бур'ян.
Аўтары фатаграфій: А. М. Алянін,
У. Тушэвіч, М. Нікіцін, В. Матві-
шын, А. Дайнаў, Э. Бузы-
рнік, У. Казлоў, Н. Латышэвіч,
У. Тушэвіч, М. Нікіцін, В. Матві-
шын, А. Дайнаў, Э. Бузырнік,
Д. Прад, Д. Церахав, І. Ферман,
Б. Якубовіч. Выдавецтва тэхнічна-
адукацыйнага фанду «Навуна і
Тэхніка». Беларуская дзяржаў-
ная музей гісторыі Вільняй Аля-
нінкі. Цана 1 руб. 24 кап.

да новых поспехаў,
да новых здабыткаў

не.—каб у свет выходзілі добрыя
творы. Давяць ж будзем пра-
ваць так, каб гэтыя творы з'явілі-
ся ў самы блэйшы час, каб мы
стварылі добрыя вершы, паэмы,
аповесці, раманы, якія б радавалі
наш народ.

Валянціна Гапава гаварыла аб
перакладах беларускай паэзіі на
рускую мову. На яе думку, пера-
клады гэтыя не заўсёды на належ-
ным узроўні. У прыватнасці, яна
спынілася на зборніку вершаў
П. Панчанкі «Небосклон», які
выйшаў на рускай мове ў Маскве,
адзначыла неадакладнасці і неах-
васці ў перакладзе вершаў выд-
нага паэта.

Апошнім на сходзе выступіў
старшыня Савета па беларускай лі-
таратуры пры Саюзе пісьменнікаў
СССР Яўген Мазальскі. Адзна-
чыўшы, што Чэцверты пісьменнік
з'яўдаўся пераважна савецкім
літаратурным прынцыпам камуні-
стычнай партыі, прынятым
сацыялістычнага рэалізму, прапаві-
даваў спыніцца на некаторых пытан-
нях, якія закраналіся з з'яўд-
нага на сходзе. У прыватнасці, ён
гаварыў аб тэндэнцыі да такага
гэраізацыі літаратуры. На яго дум-
ку, быў такі час, калі некаторыя
беларускія пісьменнікі, пішычы аб
паэзіі Валянціна Алянінкі партызан,
сталі пільна сараццаць пачаць пра
падвіль, пра гераізм, захапляліся
пошукам розных негатыўных ба-
ноў пад знакам праўды. Гэтая тэорыя
дэрагацыі, падкрэсліў Я. Ма-
зальскі, знаходзіцца ў супярэч-
лівасці з задачамі і мэтай нашай лі-
таратуры, якая павінна выхоўваць
маладое пакаленне ў духу партызан-
ства, адданасці справе партыі.

Я. Мазальскі гаварыў таксама
аб перакладах твораў беларускай
літаратуры на рускую мову, аб тым,
што пераклады гэтыя робяцца не
заўсёды добра, што, на яго думку,
творы Кузьмы Чорнага, «Новая
зямля» Яўбы Коласа, вершы Піме-
на Панчанкі і Максіма Танка і да
гэтага часу не прагучалі на рускай
мове на поўным голасе. У сувязі з
гаворкай аб перакладах прапаві-
даваў, што ў гэтым годзе паві-
нен выйсці спецыяльны пленум
праўдзі Саюза пісьменнікаў
СССР, прысвечаны перакладчы-
цкім справам у нашай краіне.

У заключэнне Я. Мазальскі
інфармаваў прысутных аб пра-
святках на прапавідае белару-
скай літаратуры, якія абудуцца ў
гэтым годзе ў Маскве.

Агульным сходам пісьменнікаў
Беларусі адзначалася прыняццём
заключэння па дакладу першага сак-
ратара праўдзі Саюза пісьменні-
каў БССР М. Танка «Вынікі IV
з'яду Саюза пісьменнікаў СССР і
задачы беларускай літаратуры». У
ёй, у прыватнасці, гаворыцца:

Беларускія пісьменнікі, сабраў-
шыся на агульны сход на аб'ера-
вавае вынікі IV з'яду савецкіх
пісьменнікаў, горака падтрымліва-
юць і ўхваляюць усе рашэнні з'я-
дзі ажыццяўлены.

Пісьменнікі Савецкай Беларусі
адзначылі выказанне партыі за
ўзнагароду Саюза пісьменнікаў
СССР ордэнам Леніна. Давя-
рліва і народа, высокая ўзнагаро-
да натхняе на напісанне новых,
высокамастацкіх твораў, якія да-
носяць творчых поспехаў.

Сход прыняў таксама рэзалю-
цыю, у якой выказваецца глыбокае
абурэнне і рашучы пратэст суп-
раць агрэсіўных дзеянняў Ізра-
эляў ўрада. Горака падтрымліва-
юць Пастаноўку Пленума ЦК КПСС
«Аб палітыцы Савецкага Саюза ў
сувязі з аг

